

VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

OBČINSKE KONFERENCE ZKS KOMUNISTI V NOVIH POGOJIH DELA

V ponedeljek so se zbrali v dvorani Občinskega odbora SZDL Murska Sobota delegati soboške občine na redni občinski konferenci ZKS. Poleg 100 delegatov so prisostvovali konferenci še član CK ZKS Franček Mirtič, sekretar Okrajnega komiteja ZKS Ivan Ros, člani sekretariata OK ZKS Rudi Čačinovič, Franc Škoberne, Henrik Ribič in drugi gostje.

Sekretar Občinskega komiteja ZKS Franjo Sonaja je v krajšem uvodnem referatu nazkazal nekatere glavne naloge članov Zveze komunistov ter ocenil dosedanje delo komunistov v soboški občini. Vloga komunistov postaja vedno bolj odgovorna, je med drugim dejal tov. Sonaja, saj je vzgoja in pozitiven politični

vpliv članov ZK na slehernega proizvajalca ena najvažnejših področij dela komunistov in prav od tega bo v največji meri odvisna sposobnost dojemanja in soustvarjanja novega gospodarskega sistema v delovnih kolektivih. Dosedanji dosežki na gospodarskem področju, razvoj in utrjevanje socialističnih družbe-

nih odnosov, postavljajo pred komuniste vsebinsko novo problematiko, ki je ni moč urejati s preživeli oblikami dela. Prav tako ni mogoče več životartiti v organizacijskem formalizmu in ne sprejemati odgovornosti za družbeno in politično dogajanje. Takih primerov je v soboški občini vedno manj, kolikor pa jih je še,

jih bo treba čimprej odpraviti.

Zatem je tov. Sonaja v svojem referatu navajal nekatere pomanjkljivosti pri dosedanjem delu komunistov, ki se odražajo tudi v tem, da posamezne osnovne organizacije premalo prislunkejo glasu kolektiva in delajo več ali manj po sugestiji vodilnih uslužbencev, premajhno povezanost večine odbornikov in Zbora proizvajalcev kot celote z volivci, aktivnost komunistov v Socialistični zvezi in sindikatu ter odgovornost komunistov za delo z mladino.

V referatu je dal precejšen poudarek tudi ideološki vzgoji komunistov, pri čemer mora vsebina idejnega dela bolj kot doslej ustrezati vlogi in nalogam ZK. Ob tem je potrebno še nadalje pravilno postavljati pogoje za sprejem v Zvezo komunistov in vključevati v Zvezo komunistov ljudi, ki se uveljavljajo kot družbeni in politični delavci.

Po uvodnem referatu sekretarja občinskega komiteja se je razvila obširna razprava, v kateri je sodelovala polovica delegatov.

V Gornji Radgoni:

Boj za nove odnose v kolektivih, temeljna naloga komunistov

Minuli četrtek je bila v Gornji Radgoni 4. redna občinska konferenca članov ZKS radgonske občine. Poleg 90 delegatov osnovnih organizacij ZK so konferenci prisostvovali tudi član CK ZKS inž. Pavle Žaucer, zvezni ljudski poslanec Ivan Kreft, org. sekretar Okrajnega komiteja ZKS Murska Sobota, Franc Grimšič in drugi. Medtem ko so delegati že nekaj dni pred konferenco prejeli obsežno poročilo o delu občinskega komiteja ZKS v zadnjih dveh letih, so v začetku konference poslušali referat sekretarja občinskega komiteja Eda Kranjčevića, ki je obravnaval nadaljnjo vlogo komunistov kot družbeno-političnih delavcev v času, ko stopamo v eno izmed najbolj pomembnih obdobij krepitve našega gospodarskega sistema in odnosov med državljanji.

Novi gospodarski ukrepi pomenijo gibalno silo v razvijanju delavskega samoupravljanja. Kako pa bo potekal ta proces, je odvisno predvsem od akcije zavestnih sil kot so ZK, SZDL in sindikati, ki morajo dati tem spremembam življenjsko silo, je v svojem poročilu na konferenci poudaril sekretar Edo Kranjčević. Člani ZK morajo tudi pozitivno vplivati na delo samoupravnih organov. Ugotovljeno je, da se organi delavskega samoupravljanja v radgonski občini niso razvijali enakomerno. Zaostajali so predvsem v manjših kolektivih, kjer je bilo še vedno čutiti močno odvisnost organov samoupravljanja od volje vodilnih ljudi v teh podjetjih. Bilo je tudi več primerov, ko so organi delavskega samoupravljanja samo sklepali, ne pa tudi razpravljali. Eden od razlogov za tako stanje je nedelavnost posameznih članov ZK. V radgonski občini pa so še tri gospodarske organizacije z nad 100 zaposlenimi, kjer še vedno ni osnovne organizacije ZK.

Nova vsebina v zvezi z gospodarskimi spremembami nalaga komunistom tudi novo obliko dela. Pri tem ima pomembno mesto samoupravljanje v ekonomskih enotah. Največ so na tem področju naredili v Zdravilišču Slatina Radenci. Na decentralizacijo delavskega samoupravljanja pa se pripravljajo tudi na Vinogradniškem posestvu Gornja Radgona, kjer imajo na 4500 ha zemlje zaposlenih okrog 800 ljudi.

V referatu sekretarja občinskega komiteja je bilo tudi omenjeno, da bi morali komunisti več razpravljati o svoji vlogi pri reševanju vseh problemov v odnosih med samo

upravnimi organi v podjetjih in operativnim vodstvom gospodarskih organizacij, o merilih nagrajevanja, delitvi dohodka, izobraževanju v kolektivih, o krepitvi ZK v gospodarskih organizacijah in o vplivu sedanjih sprememb v

gospodarstvu, toda ne iz stališča računskih pokazateljev, temveč vloge subjektivnih sil in sprememb, ki morajo nastati v novih pogojih.

Sekretar občinskega komiteja ZKS Stefan Tompa je v začetku prebral izčrpano poročilo, v katerem je kritično ocenil delo komunistov med dvema konferencama ter hkrati

opozoril na nekatere negativne pojave v organizacijah. Najprej se je dotaknil dela organizacij ZK v gospodarskih organizacijah. Pri tem je ugotovil, da nekateri kolektivi ob

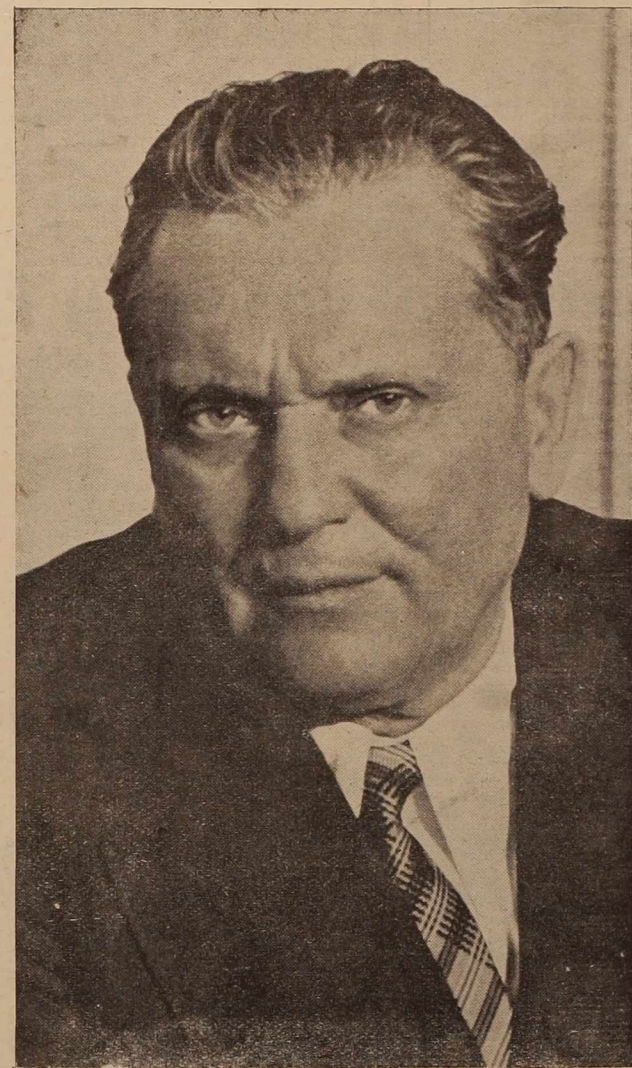
V Ljutomeru: Ocena komunista – njegova aktivnost

Občinski konferenci Zveze komunistov v Ljutomeru, ki je bila minuli ponedeljek, so razen 79 delegatov prisostvovali tudi nekateri gostje, med njimi član CK ZKS Ivo Tavčar, zvezni ljudski poslanec Ivan Kreft in org. sekretar OK ZKS Ivan Grimšič.

Sekretar občinskega komiteja ZKS Stefan Tompa je v začetku prebral izčrpano poročilo, v katerem je kritično ocenil delo komunistov med dvema konferencama ter hkrati

sprejemanju družbenih planov o le-teh niso razpravljali, ampak so jih samo potrdili. Število osnovnih organizacij v gospodarskih organizacijah se je od zadnje konference sicer povečalo od 10 na 17, vendar vse niso dovolj aktivne. Da pa vloga posameznih komunistov v organih delavskega samoupravljanja ni prišla bolj do izraza, je ponekod krivo tudi

KOT EN SAM UTRIP SE JE DANES STRNILO TISOČE ČESTITK MILIJONOV DELOVNIH LJUDI JUGOSLAVIJE OB 69. ROJSTNEM DNEVU REVOLUCIONARJA IN BORCA ZA PRAVICE DELOVNEGA ČLOVEKA, DRŽAVNIKA IN GLASILCA MIRU V SVETU — PREDSEDNIKA FEDERATIVNE LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE, JOSIPA BROZA-TITA, V ENO SAMO ŽELJO: ZDRAV IN KREPAK NAS VODI DO NOVIH DELOVNIH ZMAG!

V Petrovcih-Šalovcih:

Številne odgovorne naloge komunistov

V nedeljo je bila občinska konferenca Zveze komunistov petrovske-šalovske občine. Konferenci je prisostvovalo nad 90 delegatov osnovnih organizacij ZK. Prisotna sta bila tudi član CK ZKS in sekretar OK ZKS Ivan Ros ter organizacijski sekretar OK ZKS Franc Grimšič. Poročilo o delu občinskega komiteja v obdobju med dvema konferencama so dobili delegati že prej, referat o bodočih nalogah ZK v občini pa je prebral na konferenci sekretar občinskega komiteja ZKS Jože Kolarič.

Njegovo poročilo in razprava posameznih delegatov sta omenjala predvsem bodoče naloge, ki čakajo komuniste pri izvajanju petletnega perspektivnega načrta občine v letih 1961–1965, upoštevajoč smernice VII. kongresa ZKJ in V. kongresa SZDL Jugoslavije. Drugi petletni načrt občine je bil izpolnjen v 4 letih, tako da je danes v občini povsem druga slika kot v

časih pred vojno. Kmetje se vključujejo v kmetijske zadruge. Hitro se rešuje problem nezaposlenosti z ustanavljanjem novih socialističnih obratov. Gospodarsko ne uspevajo samo tisti kmetje, ki so starokopitni, napredni kmetje pa z uporabo agrotehnike in strokovnih nasvetov dosegajo vedno lepše uspehe. Zadruga ima odločilno vlogo v razvoju socialističnih sil na vasi in zagotavlja obstoj slehernemu kmetijskemu proizvajalcu. Zato bo naloga komunistov tudi v prihodnje, da se borijo za razvoj kmetijskega združništva.

Tudi v petrovske-šalovski občini ponujajo kmetje kmetijskim zadrugam zemljo v najem in nakup. Doslej so kmetijske zadruge to zemljo odklanjale, s prihodom kmetijskih strokovnjakov v kmetijske zadruge pa je slika drugačna. Komunisti se bodo zavzemali za to, da bodo kmetijske zadruge sposobne obdelati v kooperaciji ali v lastni proizvodnji sleherni ped zemlje. Važna naloga je tudi razjonaizacija in specializacija kmetijstva. V petih letih se bo kmetijska proizvodnja povečala za 55 odst., že letos pa

to, ker so se nekateri člani premalo zavzemali za koristi kolektiva. Tak primer so med drugimi zabeležili tudi v podjetju »Žica« v Ljutomeru. V svojem poročilu je sekretar nadalje opozoril na nepristne in netovariške odnose med zaposlenimi. Omenjal je tudi ekonomske enote, ki so jih začeli formirati v nekaterih podjetjih ter podčrtal, da že okrog 60 odstotkov zaposlenih v občini prejema osebne dohodke po učinku.

V svojem poročilu je tov. Tompa tudi ugotavljal, da sekcija pri Krajevnom odboru SZDL v Ljutomeru kljub temu, da dela v njej precejšnje število komunistov, še ni začela živeti. Pomanjkljivo je tudi delo posameznih ljudskih odbornikov, ki ne pokažejo dovoljnega vpliva na terenu.

Pomurski poštarji za 20-letnico vstaje

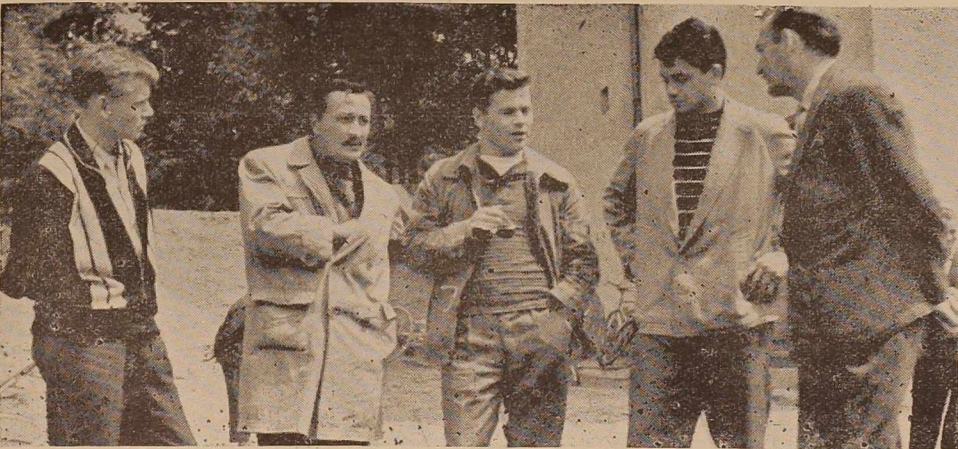
Pomurski poštarji so v nedeljo v prelepem majskem dnevu množično pohiteli k spomeniku Stefana Kovača v Gančanih. Od vseh strani so prihajali: bližnji kar peš in na kolesih, nekateri pa so se pripeljali s poštnim avtobusom.

Na spomenik sta dva člana ZB v uniformi pismonoš položila venec, nato pa so z enominutnim molkom počastili spomin prvoborca in heroja. Potem so zbrani zpeli državno himno. Sledil je govor o pomenu 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov, povezan z delom in likom Stefana Kovača, nato pa so poštarji zapeli vrsto partizanskih pesmi.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 25. maja do 5. junija

Trajen dež z ohlaiditvijo je pričakovati okrog 28. maja. V ostalem deloma sončno s pogostimi krajevnimi plohami ali nevihtami. Prehodno izboljšanje vremena okrog 26. maja in okrog 2. junija.

Pomenek o delu mladine s predsednikom Občinskega odbora SZDL Lendava F. Bobovcem — več o mladini v Tednu mladosti na 4. in 5. strani.

20 LET REVOLUCIJE

V čakovski
mučilnici

V zvoniku čakovske cerkve je odbila ura pet, ko je madžarski detektiv ukazal vozniku, naj ustavi. Prva sem iztopila jaz, nato pa še detektiv in dva nemška SS podoficirja. Spomnila sem se jesenskega večera leta 1941, ko nam je narodni heroj Vinko Megla na sestanku pri Hedžetovih začrtal pot naše borbe. Spomnila sem se besed Mime Kovačeve: »Svobodo si bomo morali priboriti sami. Če te ne dočakamo sami, pa jo bodo naši potomci.«

Mnogo je bilo že žrtve. Iz dneva v dan so romali v mučilnice starega gradu v Čakovcu novi in novi aktivisti NOV. Ko bi le vedela, zakaj so me aretirali. Morda so našli partizanski tisk, ki sem ga razpečevala, ali pa so dobili kakšnega aktivista, ki je nosil osebno legitimacijo, katere sem jaz oskrbel na štrigovski občini.

Spomnila sem se slovesa doma. Poljub, ki mi ga je kradoma dal šestletni sinček Branko, sem še čutila na ustnicah. Jokaje je zavpil: »Mamica, te bodo tepli, ubili? Nikoli te več ne bova videla z očetom?«

Naši koraki so trdo odmevali po kamniti stezi, ob kateri so stala stoletna drevesa. Približali smo se visokemu oboku grajskega vhoda, še nekaj korakov po dvorišču in znašli smo se na stopnišču, ki vodi do dolgega temnega hodnika. Moji spremljevalci so me čuvali z naperjenimi puškami. Ob koncu hodnika je detektiv pospešil korake, stopil na desno in potrkal na velika starinska hrastova vrata, ki so se takoj odprla. Prikazal se je strašen prizor. Na stotine podplutih in izbuljenih oči se je uprlo vame. Žrtve so sedele na tleh, zbite, v razcefranih oblekah, poskropljene s krvjo. Tudi meni je detektiv s prstom pokazal »sedeže« na tleh, nato pa je stopil v sredino dvorane, kjer je debelušnemu žandarju, s pernico na glavi, raportiral. Vame so se upirali izmučeni pogledi, v katerih sem komaj prepoznala nešteto mojih prijateljev, znancev in sodelavcev NOV. Bili so tam Hedžetova Trezika s hčerko Angelo, Krznarjeva Gabica, Kosijev Miška, Benkov Lojz, Golenkov Gusti in še mnogi drugi. Vsi so nastavliali kazalce na usta in pokimali z glavami, češ ničesar nismo izdali. To je bilo toliko lažje zame. Tudi jaz sem sklenila, da ničesar ne povem, pa naj me ubijejo. Žandar je z dvema vojakoma krožil med jetniki. V roki je vihtel debel drčasti bat, tolkel po hrbtih in glavah ter vpil: »Prekleti, smrdljivi partizani, banditi.« Potem so se odprla vrata in vstopil je moški srednjih let s polcilindrom v roki. Ustavil se je pred menoj, se cinično nasmešnil in vprašal: »Brulc Ferencné?« pritrčila sem. »Veseli me, da ste prišli. Zakaj pa ste sploh tukaj, me je vprašal. Povedala sem mu, da ne vem. In on mi je odgovoril, da bom naslednjega dne zjutraj zvedela, zakaj so me pripeljali. Žandar je dal jetnikom znak za spanje, ki so polegali in kmalu zaspali. Na podu, pod katerim so bili globoki kletni prostori, me je začelo zebsti. Stisnila sem se k sojetniku. V mrazu in nesnagi sem pričakala prvo jutro. Ob petih zjutraj je bila »budnica« in sicer taka, da se je trebalo samo vzravnati in sestiti. Nato se je vseh pet sto jetnikov umilo v enem samem koritu in dobilo malo fižolove juhe.

Okrog osme ure so me odpeljali po dolgem zatohlem hodniku po stopnicah navzdol. Vstopila sem v mučilnico. Po tleh so ležale bikovke, palice, razbite vislice. Zidovje je bilo poskropljeno s krvjo. Iz sosednjega prostora sem slišala kričanje, stokanje in jokanje. Detektiv so zahtevali, naj povem vse, kar vem o partizanih, kje so, kje imajo svoje postojanke, kdo jim daje zavetje itd. Če ne bom povedala, me bodo mučili, so me porinili k neki mizi, od katere sta viseli dve žici, čevlje. Položili so me na tla, mi zvezali noge in me pričeli tepsti po telesu in stopalih. Nič nisem priznala. Nato so me začeli pretepati po rokah, me vlačili za las, me suvali in brcali in trgali obleko z mene. Končno so me porinili k neki mizi, od katere sta viseli dve žici, kateri so mi nataknili na roke. Detektiv je zavrtel ročaj na skatli, zatulila sem, kot ranjena zver. Elektrizirali so me. Bolečine so bile neznosne. Po vsem životu sem čutila, kot da trgajo mišice z mene. Ko so videli, da ničesar ne dosežejo niti s pretepanjem, niti z elektriziranjem, so začeli z grožnjami. Zapretili so mi, da mi nastavijo električno žico na oči in me tako oslepijo. Misel na otroka, ki ga tako nikoli ne bi več videla, me je zmeščala. Prosila sem debelega detektiva, naj tega ne stori. Vendar so mi nastavili žico na podočnjake. Zaprla sem oči. Toda na moje presenečenje to niti ni bilo tako hudo, kot sem pričakovala. Žica je samo trzala po koži. Ko so me z brkami zopet nagnali na noge, sem spregledala. Vse okrog mene je bilo v megli in pred očmi so se mi delali črni kolobarji. Toda videla sem. Začeli so me ponovno pretepati. Onesvestila sem se. Zbudila me je voda, ki so jo začeli polivati po meni. Vse to je trajalo nekako do pete ure zvečer. Pri pretepanju mi je počila desna golenica, kar je povzročalo neznosne bolečine. Ko so mučilci uvideli, kaj vse so mi prizadejali, so me odvedli nazaj v dvorano k ostalim jetnikom. Pri večerji so postregli vsem jetnikom s skorjico suhega kruha in kozarcem vode. Meni niso dali ničesar. Približal se mi je službojoči vojak in mi zašepetal, da mi bo pomagal. Prinesel je lonček vode, potem še drugega, tretjega... Bil je to Vida Štefan iz Centiba, služil pa je kadroviski rok. Zjutraj mi je Benkov Lojz hotel poslati skrivaj listek, toda detektiv so mu ga odvzeli. Oba z Benkom so naju takoj odvedli v mučilnico in ponovilo se je mučenje prejšnjega dneva. Med tem so privedli v zapor mojega moža. Po treh tednih sem prišla pred vojno sodišče, ki me je obsodilo na osem let stroge ječe. Potem smo bili vsi jetniki odposlani v zloglasni madžarski zapor Šopron — Kohida, od tam pa zaradi bližajoče se ruske fronte v Nemčijo v okolico Münchena. Okrog 1300 kilometrov dolga pot je trajala 22 dni in noči. Mraz, pretepanje, lakota. Vse to nas je spremljalo na tej poti. Toda kazni nismo dolgo prestajali, kajti tudi tukaj se je bližala ameriška fronta.

Kristina Brulc

V BELTINSKI IN LENDAVSKI OBČINI

Mladina in pionirji Pomurja so se z vso vnemo pripravili na praznovanje letošnjega Tedna mladosti. S prireditvami in proslavami so začeli minulo nedeljo, ponekod pa že v soboto. Tako je mladina lendavske I. osemletke že v soboto pripravila javno oddajo »Moj kraj včeraj in danes«. Oddajo so popestrili z raznimi pevskimi, glasbenimi in humorističnimi točkami. Povsod se vrstijo tudi razna športna tekmovanja. Jutri bodo po vseh šolah okraja svečani sprejemi pionirjev v mladinsko organizacijo. Na ta trenutek so se pionirji pripravili na ta način, da so se seznanili z zgodovino SKOJ in statutom LMS. Iz vseh krajev Pomurja nam poročajo tudi o raznih kulturnih nastopih, ki so jih pripravili mladinski aktivisti.

V Gornji Bistrici se pripravljajo tudi na partizanski pohod po poteh prekmurskih partizanov. Občinski komite LMS v Beltincih je stopil v stik z OK LMS, tako da bodo pri pohodu sodelovali tudi mladinci in mladinke iz ostalih občin. Sodelovali bodo tudi člani Zveze borcev, SZDL, pionirji in druge organizacije. Zbirališče za pohod bo na Bistrici pri šoli, nato pa bodo odšli peš čez Muro. Na čelu bodo stopali preživeli borci, ki bodo mladim oživljali takratne dogodke. Zbirno mesto bo v Strigovi, kjer bodo člani LMS tekmovali v poznavanju zgodovine SKOJ. Nastopili bodo tudi pevski zbori s partizanskimi pesmimi in recitatorji. Najboljši med nastopajočimi bodo nagradi. Tudi tokrat bo med mladimi prišel Ferdo Godina in pripovedoval o važnejših dogodkih iz svojega življenja v času borbe za svobodo.

Mladina na Bistrici je pričakala letošnji Teden mladosti z delovnimi uspehi, saj je zgradila igrišče. V vasi ni kulturnega doma, kjer bi se mladina lahko udeleževala. Članom LMS je zato pomagala šolska mladina iz Gornje Bistrice in Črenšovca, pomagali pa so tudi gasilci, ki so odstopili mladini prostor, in drugi vaščani. Otvoritev je bila že 1. maja, tekmovanja med šolami pa so te dni.

Tudi mladina lendavske občine je pričakovala Teden mladosti sredi delovne vneme. Njeno delo ovirajo številne težave. Delavska mladina je osredotočena v petih aktivih LMS: pri Nafti, v Opekarni, Dežnikarni, Mehaniki in Plinarni. Vsem tem aktivom primanjkuje denarnih sredstev in prostorov za nemoteno delo. V Dežnikarni je 70 članov LMS, vendar vodstvo podjetja še ni našlo prostora za delo mladine. Spodbuden pa je primer pri Nafti, kjer ima mladina lepo opremljeno sobo ter radio in gramofon. Mladina se redno sestaja vsak teden in se pripravlja na razna športna in kulturna tekmovanja. Prav za Teden mladosti bodo mladinci iz naselja Nafta nastopili v občinskem merilu, pet članov aktiv pa bo sodelovalo v oddaji »Pokaži, kaj znaš!«.

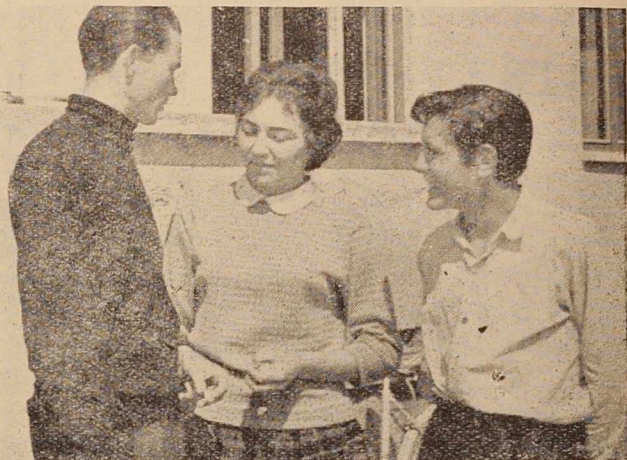
V delu mladine v Mehaniki vlada trenutno zatišje, ker sta bivši predsednik in sekretar odšla iz podjetja, nova pa sta še mlada in neizkušena. V Plinarni je mladina ustanovila svojo organizacijo pred dvema mesecema. Člani aktivov delavske mladine v Lendavi se

vztrajno udeležujejo v športu: pri »Nafti« in rekreativnem klubu »Kovinar« strelskih družin in drugod. V Opekarni je treba poudariti prednost aktivov, ki je eden najboljših odbornikov krajevne organizacije Socialistične zveze v Lendavskih gorah.

Kmečkih aktivov je v lendavski občini enajst, štejejo pa več kot 630 članov. Kmečka mladina se odlikuje po tem, da prizadevno prireja kulturnoprosvetne in zabavne večere ter mladinske plesne. Mladina je našla stik s krajevnimi organizacijami Socialistične zveze na vasi ter obiskuje razne tečaje, predavanja o kmetijstvu in podobno. Zelo prizadeven je aktiv v Veliki Polani. Pred kratkim je štirideset mladincev obiskovalo tečaj RK. Aktiv slovi tudi po tem, da prireja kulturne večere po vsej občini. V Kobilju najbolj zavzeto dela aktiv mladih združnikov, ki je lani dosegel v zveznem merilu velik uspeh. Kaže, da uspeh tudi letos ne bo izostal.

V vaseh s prebivalstvom madžarske narodnosti žal primanjkuje aktivistov. Težave so tudi v tem, da člani občinskega komiteja LMS ne obvladajo dovolj madžarskega jezika. Vendar je mladina v teh vaseh zelo delavna. Zelo pogosto nastopa s kulturnoprosvetnimi programi in gostuje po vaseh z manjšinskim prebivalstvom. Aktiv v Dobrovniku, Stre-

hovcih in Radmožancih se povezujejo s krajevnimi organizacijami Socialistične zveze in imajo svoje prostore. V občini pa so še šolski aktivisti, ki dosegajo razen aktivnosti na Vajenski šoli v Lendavi manjše uspehe. Na vajenski šoli je v aktivu več kot sto članov, ki se zavzeto udeležujejo na kulturnem, političnem, zabavnem in

V petrovsko-šalovski občini:

DELOVNE AKCIJE MLADINE

Mladina petrovsko-šalavske občine praznuje letošnji Teden mladosti v znamenju proslav 20. obletnice vstaje. Po šolah so bila izbirna športna tekmovanja, jutri pa bo v Gornjih Petrovcih zaključno tekmovanje. Nocoj bodo mladinski aktivisti obiskali važne kraje iz NOB in tudi graničarje.

Mladina te občine se bo letos vključila v vrsto občasnih delovnih akcij. Tako bo pomagala pri gradnji sindikalnega doma v Gor. Petrovcih. Sodelovalo bo 20 mladincev in sicer dva delovna dneva, pri gradnji ceste do novega sindikalnega doma petdeset mladincev po sedem delovnih dni, pri urejanju okolice nove šole in zdravstvenega doma pa petdeset mladincev, ki naj bi delali po potrebi. Sprejet je tudi sklep, da se bo nadaljevala gradnja ceste Mačkovci-Stanjevci. Tu bo sodelovalo okrog petdeset mladincev in mladink iz vse občine po 14 delovnih dni. Po posameznih aktivih že zbirajo prijave za te delovne akcije. Mladina kaže precej zanimanja za gradnjo teh objektov.

Ze doslej je mladina petrovsko-šalavske občine pomagala pri urejanju vaških cest Petrovci-Sta-

njevci, Adrijanci — Markovci in Sullinci — Martinje. Prej omenjene akcije se bodo, kot vse kaže, začele avgusta, končane pa naj bi bile do desetega septembra, ko bo osrednja proslava 20. obletnice vstaje v Gornjih Petrovcih. Ze v juniju pa bo srečanje mladine petrovsko-šalavske občine v čast proslave 20. obletnice vstaje. Ob Dnevu borca pa bodo mladinski aktivisti položili vence na grobove in spominske plošče padlih borcev.

PRVI OTROŠKI
HIŠNI SVET
V LJUTOMERU

Na pobudo DPM so v stanovanjskem bloku št. 30 na Ormoški cesti v Ljutomeru pred dnevi ustanovili prvi otroški hišni svet v ljutomerski občini. Na ustanovnem občnem zboru so sprejeli tudi delovni program. Ta med drugim predvideva večjo skrb za čistost v okolici bloka, čuvanje sten in podobnega. Starejši pa imajo nalogo, da v odsotnosti staršev pazijo na mlajše, vsi skupaj pa se morajo lepo obnašati. Obljubili so, da bodo ves ta program izpolnili ter v tem pogledu napovedali tekmovanje otrokom iz sosednjih blokov. To tekmovanje bodo vključili v okvir Jugoslovanskih pionirskih iger.

Ko bodo ustanovili podobne otroške hišne svete tudi v sosednjih blokih, bodo izmed starejših članov izvolili skupnost otroškega igrišča za ta del mesta.

-ko

Srečanje mladine v Cezanjevcih

Občinski komite LMS v Ljutomeru posveča veliko pozornost aktivom na osemletkah. Zaveda se, da mora u sposobiti mladi kader, če hoče, da bodo imeli aktivni dober vodilni kader. Komite ima tudi obširen program dela z mladino.

Na šolah Ivana Cankarja in Franceta Prešerna izdajajo mladinci in pionirji svoji glasili »Mladi Priček« in »Klopotec«. Na obeh šolah delujejo številne sekcije, zelo pa je razvito delo v zadrugah in šolskih skupnostih, za kar so mladji Ljutomerčani že dobili priznanje v zveznem merilu. Za letošnji Teden mladosti so pripravili veliko srečanje športnih aktivov v občini Ljutomer, ki je bilo že v nedeljo. A tudi drugače so ves teden na sporedu razna srečanja in prireditve. Mladina ljutomerske občine se bo sestala z mladino gornjoradgonske občine pri spomeniku v Cezanjevcih. Tu bodo zakurili tudi taborni ogenj, mladim iz obeh občin pa bo spregovoril preživeli udeleženec cezanjevske bitke Danijel Hojs. V polletnih mesecih bo mladina iz vse

občine sodelovala v lokalni akciji pri ureditvi Ljutomera. Pri akciji bo sodelovala predvsem vajenska mladina in ostali mladinci, ki se bodo prijavili.

Pred kratkim so ustanovili novi mladinski aktiv tudi v obratu MTT, ki šteje 32 mladincev in mladink. Predvidevajo več sekcij

in skupin, a tudi predavanja iz ekonomsko-političnih tem in strokovna predavanja. V nedeljo so priredili tudi prvi izlet, pa tudi v prihodnje bodo prirejali izlete v razne kraje naše domovine. Mladinski aktiv obrata MTT ima v programu sodelovanje z drugimi mladinskimi aktivisti iz mesta in vasi. Med njegovimi člani so mladinci in mladinke iz Stare nove vasi, iz Bučkovec, Stročje vasi, Cvena, Kamensčaka in od drugod. Vsi ti morajo rano vstajati, vendar jim ne manjka delovne vaje. Aktiv še nima prostora za redno delo, ker so sedaj v načrtu objekti za tovarno.

PARTIZANSKI POHOD MLADINE RADGONSKE OBČINE

Mladina v občini Gornja Radgona se je že od vsega začetka pripravljala na praznovanje letošnjega Tedna mladosti. V tem tednu, ki že teče, bodo razna tekmo-

vanja med mladinskimi aktivisti v športnih panogah. Nocoj pa bo v Gornji Radgoni parada na grad. Tu bodo zakurili kres in pripravili kratek program, eden izmed bivših partizanov pa jim bo pripovedoval o dogodkih iz NOB. Jutri bo priredila vajenska šola veseli dopoldan, razna tekmovanja in mladinski ples. Na sporedu bo tudi okrajni pionirski nogometni turnir.

V soboto bo mladina iz občine Gornja Radgona odšla na partizanski pohod po občini in se v Cezanjevcih srečala z ljutomersko mladino. Obiskala pa bo še druge partizanske kraje. Pred dnevi je mladina začela s prostovoljnim delom na strelišču. Poleg strelišča bo zgradila tudi dvorano in sejo sobo, kjer bo imela sestanke in mladinske plesne. Mladina vajenske šole pa je že delala na igrišču »Partizana«, pet mladincev iz te šole pa bo odšlo na zvezno delovno akcijo. Največje težave so pri vajenih, ki delajo pri zasebnikih, saj morajo delati od rane jutro do pozne večere.

V mladinskem aktivu vinogradniškega gospodarstva je dvajset mladincev in mladink. Tu imajo tudi klub mladih proizvajalcev. Sindikat jim je dal na razpolago dvorano, kjer igrajo šah in namizni tenis. Imajo pa tudi igrišče za odbojko. Ta mladina je v stikih z mladino na delovnih, ki so izven Gornje Radgone. V programu imajo med drugim razpravo o proizvodnih odnosih in predavanje o novih gospodarskih instrumentih.

Proslava rojstnega dne
maršala Tita v M. Soboti

Občinski komite LMS in Učiteljske v Murski Soboti priredita ob praznovanju Tedna mladosti danes zvečer ob 20. uri v dvorani Kina »Park« v Murski Soboti proslavo v počastitev rojstnega dne maršala Tita.

V ljutomerskem obratu MTT je zaposlena v glavnem mladina. Slika v sredini: Tudi radgonska mladina rada malo pokramlja. Slika zgoraj: Na Bistrici največ razgovorov o partizanskem pohodu

Mesto mladine je tudi v proizvodnji

Organizacije LMS v soboški občini so pričakale letošnji Teden mladosti v znaku novih načel in oblik idejnovzgojnega dela in ostalih dejavnosti. Zavzeli so se za razširitev same oblike po interesu mladine na vseh področjih, to je na solah, podjetjih in na vasi. Idejno-vzgojno delo je posebno v letošnjem letu postalo zelo po-

nega dela, ki zajema najrazličnejša predavanja od politično-ideoloških pa do kulturnih, zdravstvenih, tehničnih in drugih. Prej je bil temeljni program predpisan in zato mladina ni prišla do izraza v različnih interesih na tem področju. Pri tem se je povečala tudi odgovornost vodstev v organizaciji LMS za izobrazbo mladine.

predavanjih je vladala disciplina, saj je bil obisk reden, na diskusijskih urah pa so se slušatelji oglašali z najrazličnejšimi vprašanji.

Mladinski aktiv na osemletki I. v M. Soboti se je vključil v Jugoslovanske pionirske igre in temu prilagodil svoj program tudi za proslavo Tedna mladosti. Priprave segajo že daleč nazaj: tu je deset partizanskih pohodov za spoznavanje pomembnih krajev iz NOB v Pomurju, zbiranje gradiva za pionirsko univerzo s temami zgodovine tega kraja in podobno. Za Teden mladosti so pripravili prireditve prekmurskih pesmi, plesov in običajev, izdali pa bodo dva biltena: »Moj kraj včeraj« ter literarni bilten. Organizirali bodo tudi razstavo »Moj kraj včeraj«. V tem tednu bodo končali tudi z veliko papirno akcijo, s katero so dobili sredstva za lastni šolski tabor, ki bo prvi te vrste. Jutri bo velika zaključna konferenca vseh organizacij na šoli, kjer bodo podelili tudi značke. Jutri bo tudi svečan sprejem v pionirsko organizacijo, pred tem pa so bili sestanki, na katerih so seznaniili bodoče nove člane LMS s pomenom in namenom organizacije.

Po podjetjih soboške občine, kjer so mladinska vodstva in delavski sveti spoznali, da naj tudi mladina po podjetjih aktivno sodeluje v proizvodnji, so ustanovili klube mladih proizvajalcev. V teh klubih se mladina seznaja s številnimi problemi in jih tudi rešuje ter daje pripombe in konkretne pripombe za njih rešitev. Zal pa v mnogih podjetjih soboške občine še vedno z nezaupanjem gledajo na mlade ljudi in pozabljajo na to, da se v klubih mladih proizvajalcev vzgajajo novi bodoči upravitelji.

Bojan Sinko
Meda Luthar

Izpitni — potem pa počitnice...

membrno za izobraževanje, ki služi mladini za izpopolnjevanje v nadaljnjem udejstvovanju.

Občinski komite LMS je izdelal tako v občinskem merilu kot v aktivnih programe po interesu mladine. Vsebinska popestritev v ustreznem priročniku jim je služila za ta širši izraz idejnovzgoj-

Politična šola je bila na gimnaziji in učiteljski v M. Soboti že lani in predlani, vendar je ta šola letos najbolj uspela. Pred izpiti je bila izvedena anketa, ki je pokazala, da je politična šola dosegla svoj namen. Uspeh se je pokazal pri izpiti. Izdelali so vsi, razen ene mladinke, ki je odstopila. Na

ZLOMLJENA ZVEZDA — Ameriški barvni film v kinemaskopski tehniki, ki nam že v naprej obljublja napeto akcijsko dogajanje in nekatere prebliske psihološke drame. V njem bomo zopet po dolgem času videli znanega ameriškega filmskega igralca A. Murphyja, ki se je že prej proslavil v filmih in v podobne vrstili. Kaže, da bo vse skupaj tokrat težje, no klasični, dobro preizkušeni šabloni: napad na mestno banko, napadalec pa se bo med dogajanjem prelevil iz zločincev v serifa, ki pomaga pravici do zmage. Tudi to ni za nas nič novega, zlasti če upoštevamo, da tudi streljanja in mrtvih trupel ne bo manjkalo. Ker pa zadnje čase res ni bilo mnogo filmov te vrste na sporedu, bodo ljubitelji westernov film nedvomno pozdravili in ne preveč kritično ocenjevali.

POSLEDNJE ŽENE Z OTOKA SAJAPAN — Japonski film, čigar producent je socialdemokratska stranka Japonske. Ne glede na to velja opozoriti, da je bil otok Sajapan največji otok v Marijanskem arhipelagu in je služil kot važno oporišče med vojno na Pacifiku. Film nam nazorno prikazuje posledice vojne, saj je leta 1944 ameriška flota strahovito bombardirala ta otok preden so se izkrcali oddelki pomorske pešadije in drugi pripadniki oboroženih sil ZDA. Ob tej priložnosti je izgubila življenje večina japonskih vojakov in 15.000 civilistov. Naj povemo tudi to, da so morale v skladu z japonskim pojmovanjem časti in običajev narediti samomor vse žene, ki so se ostale na otoku. Med njimi tudi Džunko, ki jo igra nadarjena Harue Tone. Film izzvini ob koncu kot opozorilni klic, naj bi se v bodoče take strahote ne dogajale več in tako je treba razumeti film kot celoto, a tudi nekatere podrobnosti, ki so za nas morda neobičajne.

Oba filma bosta ob koncu tega in v začetku prihodnjega tedna na sporedu kina v Murski Soboti.

NASMEH POLETNE NOCI — Obiskovalcem kina v Slatini Radencih bo prav gotovo žal, zakaj se ni ta švedski film režiserja Ingmarja Bergmana že prej pojavil na platnu njihovega kina. Obisko-

POMURSKI FILMSKI BAROMETER

valce bo nedvomno zanimala zgodba o ciničnih ljudeh, ki z računico iščejo ljubezni, na koncu pa se samo dva izmed njih zavesta

možnosti resnične ljubezni. Film priča o izrednem smislu režiserja za detajle, za oris človeških značajev in situacij. Ingmar je

Filmski festival v Cannesu je za nami. Lep uspeh je na festivalu dosegla tudi C. Cardinale (na sliki z J. P. Belmondom).

avtomobil znamke Moskvic, last Kmetijskega gospodarstva Rakičan, katerega je upravljal šofer Karel Horvat iz Rakičana.

Nesrečo je zakrivil Koloman Smodiš, doma iz Stanjevec, ker se je s vprežnim vozilom peljal po levi strani cestišča.

Nastalo materialno škodo na vozilu so ocenili na okrog sto tisoč dinarjev. Telesnih poškodb ni bilo.

ROJSTVA

Rodile so: Marija Čor iz Noršinec — deklico, Alojzija Vrbnjak s Stare ceste pri Ljutomeru — dečka, Marija Mesarič iz Lipovec — dečka, Sabina Ružič iz Murske Sobot — deklico, Irena Kučan iz Sebebovec — deklico, Jožefa Makovec iz Murske Sobot — dečka, Marija Kerec iz Mačkovec — dečka, Amalija Plej iz Verzeja — dečka, Margita Mataj iz Murske Sobot — deklico, Terezija Klar iz Kroga — deklico, Alojzija Soštar iz Verzeja — dečka, Terezija Donša iz Bakovec — dečka, Ema Orban iz Krplivnika — dečka, Terezija Lukač iz Bakovec — deklico, Apolonija Buzeti iz Bakovec — deklico.

POROKE

Poročila sta se: Geza Martinec, kmetovalec iz Kroga in Marija Meolic iz Kroga.

SMRTI

Umrli so: Marija Magdič iz Murske Sobot, gospodinja, stara 74 let.

Z AVTOBOMILOM TRČIL V DREVO

Lastnik osebnega avtomobila znamke Opel Olympia, Anton Ingolič, avtomehanik na Vinogradniškem gospodarstvu v Gornji Radgoni se je minuli teden peljal iz Radgone proti Apačam. Zaradi delne vinjenosti in mgle ni mogel speljati ovinka v vasi Podgrad in je zapeljal na travnik, kjer je udaril v drevo in običal s prednjim delom avtomobila v meter globokem jarku. Škoda na vozilu znaša okrog 40 tisoč dinarjev. Voznik avtomobila je bil le lažje poškodovan.

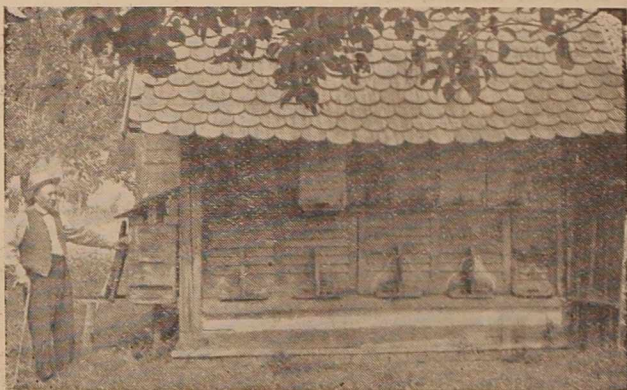
NEPRAVILNO SREČAVANJE VPREŽNEGA VOZILA IN AVTOMOBILA

Na cesti drugega reda v Stanjevcih se je ob srečanju s vprežnim vozilom prevrnil s cestišča

Podružnica rezervnih oficirjev in podoficirjev v Radencih

Podružnica združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev v Sl. Radencih je spomladanski program dela zaključila s praktičnimi vajami na terenu. Člani so izvedli orientacijski patrolni pohod, na katerem so praktično reševali naloge iz taktike, topografije in streljanja na viseče balončke iz malokalibrske puške. Tekmovanja se je udeležilo 67 rezervnih oficirjev in podoficirjev iz Radenec in Vidma ob Ščavnici. Sodelovalo je 18 patrolnih ekip. Najboljše uspehe je dosegla 17. ekipa, ki jo je vodil rezervni kapetan Franc Dundek. V streljanju je doseglo vseh 25 dosegljivih točk 17 članov. Poleg navedenega je imelo združenje v letošnji sezoni 6 strokovnih predavanj s 70-odstotno udeležbo.

Ika

Letošnja pomlad je obetala mnogo tudi našim čebelarjem. Akacija se je že zgodaj razcvetela: bil je cvet na cvetu. Toda neprestano deževje je uničilo čebelarjeve upe. Čebele komaj da so nabrale nekaj medu. Zadnje dni se je vreme spet nekoliko popravilo, toda akacija ne čaka. Se nekaj dni in cvetovi se bodo osuli. Ostane še samo ajda. (Na sliki: Tudi Prelogov oče iz Banovec se je pripravil na bogato spomladansko »žetev«; tako pa...)

BRALCI NAM PIŠEJO

Lep primer članov SZDL v Doliču

V petek 7. aprila je bil lep, sončen dan. Ljudje na Goričkem v okolici Doliča so bili na njivah, ko je okrog 16. ure nenadoma zatulila gasilska sirena. Nad Skaperovo hišo se je pojavil gost dim. Kmalu je bilo na pogorišču vse polno ljudi, ki so reševali, kar se je rešiti dalo, in onemogočili, da bi se ogenj razširil na sosednja poslopja. Zmagal je ogenj: na pogorišču je ostalo le golo zidovje, številna Skaperjeva družina pa se je morala preseliti k sosedom. V nedeljo po omenjenem dogodku so se zbrali prebivalci Doliča na sestanku Socialistične zveze. Razpravljali so tudi o nesreči, ki je doletela Skaperjevo družino. Ogenj je povzročil za

800 tisočakov škode. Zato so člani Socialistične zveze sklenili, da bodo prizadetemu vaščanu pomagali. Naslednjega dne so se že zgodaj zjutraj pričeli zbirati vaščani pred požgano Skaperjevo domačijo. Tako so do 21. aprila spravili hišo spet pod streho, seveda s prostovoljnimi delom.

Ta primer prebivalcev Doliča je vsekakor vreden pohvale.

Smrt pod vlakom

V ponedeljek opoldne je prišlo v bližini Peskovec — na železniški progi Salovci-Petrovci — do prometne nesreče. Vlak je povozil Aleksandra Lovenjaka, starega 25 let, očeta dveh otrok, doma iz Križevca v Prekmurju. Vzrok nesreče še ni znan.

ga bodo predvsem radi ogledali pripadniki starejše generacije, ki se še spominjajo nepozabnih igralskih stvaritev Grete Garbo, ki igra v filmu glavno vlogo. Mlajše gledalce bo morda motilo to, da film ne ponazarja sodobnega življenja in njegovih problemov. Kot je znano, je film nastal po istolimenskem književnem delu pokojne nemške pisateljice Vickie Baumove, ki opisuje življenje v enem izmed razkošnih berlinskih hotelov. Poleg Grete Garbo srečamo v filmu tudi Joan Crawford in nekatere znane igralce tistega obdobja, ki imajo prav tako svoje zaslugе za razvoj kinematografije v Ameriki in v svetu. To so pokojni Wallace Berry, Lewis Stone in drugi. Čeprav sodi do neke mere film že v kinotoke, si ga obištevajo tudi še danes z zanimanjem ogleduje povsod, kjer ga vrtiljo.

Film bo ob koncu tega meseca na sporedu kina v Križevcih pri Ljutomeru.

VESTI

HOTIZA — Mladina iz Hotize je pred kratkim uspešno uprizorila na domačem odru komedijo »Stari grehi«. Igro si je ogledalo veliko vaščanov. V prihodnje nameravajo z igro gostovati še v Odrancih.

BISTRICA — Mladinska organizacija na osnovni šoli v Bistrici je precej delavna. Pred nedavnim so zgradili v enem izmed bistriških gozdov taborni dom. Predstavili pa so se tudi s prireditvijo »Veseli večer«, s katerim so gostovali tudi v okoliških vaseh.

VELIKA POLANA — Mladinski aktiv v Veliki Polani je začel pred kratkim izdajati časopis »Novice«. Izhaja vsakih štirinajst dni v nakladi 200 izvodov. Casopis obravnava delo tamkajšnjih organizacij in društev.

CRENSOVCI — Gasilci v Crensovcih si močno prizadevajo zgraditi gasilski dom. Do sedaj so že navozili nekaj gramoza. Kakor hitro bodo imeli pripravljen še ostali gradbeni material, bodo začeli graditi.

STREHOVCI — Mladina iz Strehovec je pred kratkim priredila v domači vasi »Veseli večer«. Gostovali pa bodo tudi v Veliki Polani.

TIŠINA — Na osemletni šoli na Tišini je bil minulo nedeljo roditeljski sestanek. Sestanka se je udeležilo okrog dvesto staršev, katere so učitelji seznanili o napredovanju otrok v šoli. Za tem so starši poslušali še predavanja o vzgoji otrok v družini.

NEGOVA — V nedeljo je bila na Negovi seja krajevnega odbora, kjer so med drugim razpravljali o popravilu občinskih cest. Do sedaj so vaščani opravili štiri tisoč dve sto ur prostovoljnega dela. Predvidevajo, da bodo z delom končali še ta teden.

MORAVCI — Gasilci v Moravcih so pred nekaj dnevi praznovali obletnico ustanovitve društva. S proslavo so postili tudi rojstni dan maršala Tita.

BOGOJINA — Na šolskem igrišču so se pred kratkim srečali mladinci iz Bogojine, Moštanec, Noršinec, Moravec, Sebebovec in Flivovec. Pomerili so se v nogometu, odbojki in lahki atletiki.

MURSKA SOBOTA — V soboto je bila v Murski Soboti druga redna seja Sveta zavoda za zaposlovanje delavcev. Razpravljali so o delu zavoda ter sprejeli več sklepov za nadaljnje delo.

V zadnjih treh mesecih je bilo prijavljeno 1484 začasnobrezposelnih, od teh pa se je zaposlilo 1157. Največ se jih je zaposlilo v soboški, najmanj pa v beltiški in petrovsko-salovski občini.

LENDAVA — V drugi polovici meseca aprila letos je bil v Lendavi ustanovljen občinski strelski odbor. Še pred koncem meseca pa so ustanovili Strelsko družino »Puklavci Vinke-Srečka« v Dobrovniku.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU — Minuli teden se je sestal novozvoljeni 60-članski zadrudni svet Kmetijske zadruge »Mursko polje« v Križevcih pri Ljutomeru. Na seji so govorili med drugim o gospodarskih vprašanjih KZ, o nabavi nekaterih kmetijskih strojev in priključkih, ki jih nujno potrebujejo.

Izvolili so tudi upravni odbor zadruge, ki je pregledal osnutek Pravilnika o delovnih razmerjih ter se seznanil s proizvodno-financiarnim planom zadruge v letu 1961. Predvidevajo, da bo znašal čisti dohodek zadruge v tekočem letu preko 34 milijonov dinarjev.

POHOD NA ROG

Pionirski odred »Joška Berdena« iz Ljutomera pripravlja

Z veseljem smo sprejeli od Okr. odbora ZPM sporočilo, da je bil v okraju M. Sobota izbran naš odred, da se udeleži pionirskega pohoda na Rog. Takoj smo pričeli s pripravami. Razredne skupnosti so že izbrale kandidate, pionirski štab in odbor šolske zadruge pa je imel zadnjo besedo.

Pionirji smo navdušeni, saj si lepše prosiave 20. obletnice vstaje skoraj ne bi mogli želeli. Imenovali se bomo Lackova četa. Za komandanta je bil izvoljen Vojko Pirher, za komisarja pa Ivan Rajh. Profesor Drago Novak, ki nas bo spremljal, nam je že natančno razložil zgodovino Lackove čete in junastvo njenih članov. Lackov spomenik smo si že ogledali v Ptuj.

Do pohoda se bomo še večkrat sestali, tako da bomo res

temeljito pripravljeni. Tov. Zacherlova bo ponavljala z nami partizanske pesmi, kar bo gotovo dobro uspelo, saj smo dobri pevci. Premišljujemo še, kakšna darila bi pripravili za druge odrede. »Mladi Prlek«, ki ima naslov: »Moj kraj včeraj«, bo gotovo primerno darilo; pripravili pa bomo še kaj drugega.

Pred pohodom na Rog bomo izvedli še pohod »Prlekija v borbi«. Obiskali bomo kraje junaških borb kot so: Grlava, Logarovci, Cezanjevci in druge. Dne 25. maja bomo imeli srečanje s pionirskim odredom iz Razkrižja. Na programu je kulturni del, športna tekmovanja, šah in ogled razstave »Moj kraj včeraj« in razstave NOB v Prlekiji. Upamo, da bo to res veseli dan našega odreda.

POKONGRESNA MLAČNOST

G...o...u! Prizor s tekme za prvenstvo v PNL

Predzadnje kolo v Slovenski konjski ligi je prineslo našemu 1. predstavniku kar izdaten zalogaj. Moštvo Sobote je namreč v domačem terenu premagalo gostujočo enajstorico Olimpa iz Celja z rezultatom 6:2 (4:1) in si tako že v dokajšnji meri zagotovilo 4. mesto na lestvici. Zmaga pa bi lahko bila ob večji učinkovitosti napada se izdatnejša. Lendavska Nafta je morala prav tako na svojem terenu v 37. minuti tekme za prvenstvo kloniti v srečanju z gostujočim Slovanom iz Ljubljane, vendar pa igra Lendavčanov se zdela ne imela oboježa utrujenosti sopolnika na zadnji stopnici, kar kaže na to, da bo Nafta v prihodnjih tekmovanjih sezoni v krogih posebej v borbo v Pomurski nogometni ligi in si skušala ustvariti potrebne pogoje za nov pristanek v družbi najboljših slovenskih klubov. Zmaga si je po zadnjih »rnih« dnevnih priborilo tudi mladinsko moštvo Sobote, ki je premagalo doma ustrežno enajstorico celjskega Olimpa z rezultatom 3:1.

Nekatera društva »Partizan« v Pomurju je našel čas po 1. republiškem kongresu telesne kulture v pravem mrtvilo. Ponekod je prišlo celo tako daleč, da se jim ni posrečilo izvesti niti društvenih običnih zborov. Kakor da čakajo na neka nova navodila »od zgoraj« (v znamenju že preživelih šablon in statutar-nih okvirov), na injekcije, ki naj bi spet prebudile nekatera društva iz pokongresnega sna, čeprav so sklepi kongresa jasni in ob ustreznih organizacijski gibčnosti brez večjih težav uresničljivi tudi v Pomurju. Potrebno je samo prisluhniti potrebam terena, težnjam in usmerjenosti naše mladine, pa bo za vse telesno-vzgojne organizacije dovolj hvalnega dela! Med tem o-snovnim kongresnim vodilom in neposredno pokongresno

prakso ne bi smelo biti nobene razpoke, ki bi resno ogrozila obstoj in nadaljnje delovanje posameznih telesno-vzgojnih organizacij, če seveda pri tem izvajamo posameznike, ki se kljub bogatemu kongresnemu gradivu ne morejo ustvarjalno vključiti v nov tok dogajanja, ki ne morejo doumeti koristnih smernic kongresa niti po črki, kaj šele po duhu. Od tod tudi umetno ustvarjanje nejasnosti, ki izvirajo iz zapletenih razprav, kot na primer o tem, da so sklepi kongresa razveljavljeni in da bo v partizanovi organizaciji ostalo vse po starem. Take vesti je bilo moč slišati celo v okrajnem središču.

Za pokongresno pasivnost ni nobenega opravičila. Nasprotno: bodoči smotri v naši telesni vzgoji so z zaključki

ljublanskega kongresa jasno obeleženi in jih je potrebno začeti le smejele uresničevati, kajti sicer se nam lahko zgodi, da bomo slej ko prej prišli navzkriž s potrebami in zahtevami samega terena, na katerem deluje ta ali ona telesno-vzgojna organizacija. To pa bi pomenilo koracanje na repu vse bujnejšega razvoja na tem področju družbenega delovanja.

Dvoje presenečenj v 14. kolu PNL

Katastrofa Sobote B

Tudi v štirinajstem kolu ni prišlo do bistvenih sprememb na lestvici Pomurske nogometne lige. Na čelu sta še vedno Turnišče in Radgona. Obe moštvi sta topot z visokimi rezultati, premagali svoje nasprotnike. Zanimivo pri tem je, da sta bili njuni »žrtvi« rezervni moštvi klubov SCL.

tomar in Radgona po 1 točko; v B skupini pa: Turnišče 4, Dobrovnik in Beltinci po 2, Nafta brez točke.

OB ROBU

NEENAKOMEREN NAPREDEK

Pomurski strelci so v prvomajskih dneh prijetno presenetili s številnimi prireditvami in tekmovanji, s katerimi so prispevali dostojen delež tudi k proslavi letošnjega delavskega praznika. Ob tej razveseljivi ugotovitvi pa kaže pripomniti, da je bil prispevek strelcev na posameznih območjih kaj različen. Tako so se na pr. v tekmovalnem okrajno prvenstvu v streljanju z zračno puško uvrstile samo strelske družine iz dveh občin (iz soboške 8, iz ljutomerske 2), medtem ko iz ostalih občin ni bila zastopana na tem pomembnem tekmovanju niti ena strelska družina, preprosto zaradi tega, ker v predtekmovanjih niso bili doseženi v teh občinah za nadaljnje kvalifikacije ustrezni tekmovalni rezultati. Se teže razumljivo pa je to, da so na tem tekmovanju izostale celo tri strelske družine (Bogojina, Tekstilec iz Sobote in Iskra iz Gornjih Moravcev), ki so se po tekmovalnih dosežkih sicer uvrstile med udeležence tega tekmovanja.

V našem strelstvu bo ob že doseženi množičnosti vsakega kor potrebne okrepiti prizadevanja za večjo kakovost, kajti dobrih strelcev-tekmovalcev ni moč ustvariti na papirju, marveč predvsem z rednimi treningi, načrtno organiziranim notranjim življenjem v strelskih družinah in ne nazadnje tudi s sodelovanjem na večjih tekmovanjih, na katerih se je moč meriti za kroge tudi z najboljšimi strelci.

Prva: SOBOTA

V nedeljo je bil v Murski Soboti odbojkarški turnir za prvenstvo Pomurja, ki ga je priredila Komisija za odbojko pri okrajni zvezi za telesno kulturo. Na turnirju je sodelovalo skupaj 11 moštev, kar je pod pričakovanjem, saj se ga ni udeležilo več tekmovalnih skupin iz objektivnih razlogov ali pa zato, ker se niso počutile dovolj sposobne za nastop na prvenstvenem turnirju.

Graficar : Korotan 3:1

Po prijateljski tekmi, ki jo je moštvo Graficarja pretekli petek odigralo s kompletnim moštvom Sobote in izgubilo z rezultatom 0:4 (0:3), se je v nedeljo pomerilo v srečanju za prvenstvo v okviru Mariborske podzvezne lige z gostujočim Korotom iz Prevalj. Pri črno-belih sta tokrat debutirala Maroček II in Belinger. Tekma je bila na srednji ravni. Moštvo Graficarja je tokrat zaigralo nekoliko slabše kot dva dni prej proti Soboti, morda tudi zato, ker je imelo proti sebi slabšega nasprotnika, ki pa se je od časa do časa izkazal kot nevaren tekmelec, saj bi lahko iz tega srečanja izšel celo kaj več, toda napad gostov je dobera obramba domačih ob zaključnih akcijah pred vrati vedno pravočasno razbila. Tudi domači so imeli dosti več priložnosti za gol, kot pa so jih izkoristili, saj žoga napadalcev ni hotela ubogati pri streljanju na gol. Značilnost te tekme je se zlasti v tem, da sta bila na njej dosežena kar dva avtogola: na vsaki strani po eden. Tekmo je zanesljivo vodil sodnik Kolesar iz Sobote.

702 : 651

V počastitev Tedna mladosti sta se v torek, 23. maja sestali mladinski ekipi Turtopolja in Sobote (centra) v streljanju z malokalibrsko puško. Zmagala je ekipa Turtopolja z rezultatom 702:651. To je bil najboljši ekipni rezultat, dosežen na pomurskih strelščih. (Praktično pa sta bili to tudi najboljši ekipi Pomurja.)

Najboljši rezultati posameznikov (od 300 možnih krogov): Turner 243, Kolmanič 236, Cigut 223 krogov. (Vsi Turtopolje.)

nirju je sodelovalo skupaj 11 moštev, kar je pod pričakovanjem, saj se ga ni udeležilo več tekmovalnih skupin iz objektivnih razlogov ali pa zato, ker se niso počutile dovolj sposobne za nastop na prvenstvenem turnirju.

Po končanem tekmovanju so se posamezna moštva razvrstila takole: članske ekipe: Sobota, E-lan (M. S.), Moščanci, Internat (M. S.), ženske ekipe: prvo mesto je zasedla ekipa soboškega Internata brez borbe, ker je samo ona nastopila na turnirju, pionirske ekipe: Rogoševci, Puconci, Salovci, Mladost (M. S.), Moščanci, Polet (M. S.).

V članski konkurenci so bili doseženi naslednji rezultati: Sobota : Moščanci 2:0 (15:13, 15:5), E-lan : Moščanci 2:0 (18:16, 15:10), Sobota : E-lan (finalna tekma) 3:1 (15:10, 13:15, 15:12, 15:9), Clancice : Internat : — : — 3:0, Pionirji : Rogoševci : Puconci 2:0, Puconci : Salovci 2:0, Mladost : Rogoševci 0:2, Moščanci : Salovci 1:2, Puconci : Polet 2:0.

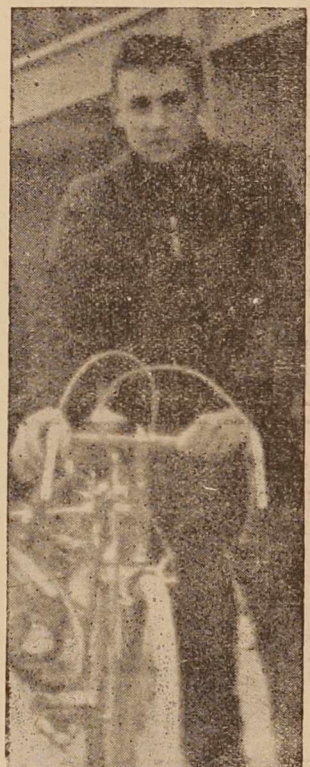
Kot kaže tudi udeležba moštev na tem turnirju, se je začela od-

Jože Gider

prvo mesto v Hrastniku

Letošnjih krožnih cestnih dirk v Hrastniku se je udeležila v nedeljo tudi tekmovalna ekipa Kolesarskega kluba »Prekmurje« iz Beltincev. V dveh krogih na 48-kilometerski progi, ki je potekala od Hrastnika do Trbovelj in nazaj, je naš predstavnik Jože Gider zabeležil v ostri konkurenci, v katero so posegli turisti iz znanih slovenskih kolesarskih klubov, nov uspeh: bil je prvi z 2 minutama naskoka pred ostalimi renomiranimi tekmovalci in je prejel v znak priznanja za svoj pomemben podvig lep stekleni pokal.

bojka že močno širiti v Pomurju. V prihodnosti nameravajo prrediti več turnirjev, zlasti na našem podeželju, saj zahteva ta sport razmeroma najmanj denarnih sredstev. Večje žarišče odbojke je že sedaj, kot so ugotovili, v Salovcih na Goričkem, kjer bo tamkajšnje TVD »Partizan« prredilo večji odbojkarški turnir že julija letos. Na tem turnirju naj bi nastopila moštva iz vsega Pomurja. Prijave sprejema do 30. junija tov. Martin Žizek, direktor »Goričanke« v Salovcih.

Rezervno moštvo Sobote je doživelo prvo katastrofo na svojem igrišču. K tej katastrofi je, kot kaže, precej pripomoglo tudi samo klubsko vodstvo, ki ni bilo sposobno postaviti na igrišče 11 igralcev, marveč se je moralo boriti proti Turniščanom samo devet igralcev, in zato ni posebno presenečenje, če so dobili kar 11 golov. Ob tem se nam nehoti vsiljuje vprašanje: mar v Murski Soboti res ni zanimanja za nogomet mladino, da klub s tako trdnjo, kot je nedvomno že imela, ne more postaviti na domače igrišče 11 rezervnih igralcev? Vsekakor to klubu ni v čast in tudi ni moč za tak propust najti nobenega opravičila. Zmaga Turnišča zategadelj v nedeljo sploh ni bila problematična, saj je šlo v glavnem samo za to, koliko golov bodo dosegli gostujoči igralci. Tudi Radgona je zabeležila prepričljivo zmago v srečanju z rezervnim moštvom lendavske Nafta.

Po vsem sodeč, naši vodilni klubi posvečajo glavno pozornost samo prvim moštvom in ob tem zelo malo skrbje za naraščaj. To nam dokazuje še to, da tudi pionirska moštva obeh klubov ne dosegajo takšnih uspehov, kot smo jih sprva pričakovali. In vendar je v Pomurju mnogo mladine in pionirjev, ki hočejo igrati nogomet! Tudi talentov je precej, samo jim je potrebno posvetiti več pozornosti.

Moštvo Beltincev je doseglo svojo tretjo zaporedno zmago in se tako zasluženo povzpelo na četrto mesto. Ostali rezultati ne presenečajo in so bili pričakovani.

Rezultati v XIV. kolu: Nafta B : Radgona 2:7 (2:6), Sobo-

TRIJE NA VRHU

Trije na vrhu s po 4 točkami, vendar ima določeno prednost moštvo Tekstilca, ki je odigralo samo dve tekmi — to je v glavnem značilnost razviritve tekmovalnih moštev po III. kolu v II.

PRVA HOKEJSKA TEKMA

V SOBOTI

Pretekli petek sta se srečali na stadionu pri soboški gimnaziji v hokeju na travi moštvi ESS in soboškega Partizana. Prijateljski dvoboj se je končal s prepričljivo zmago ESS 5:1.

Najboljši igralce na tej tekmi je bil prof. Titan, ki je dal 2 gola. Igra je bila posebno zanimiva zato, ker bosta obe moštvi nastopali v Pomurski hokejski ligi. Tekmovanje v tej ligi se bo pričelo 28. maja.

pomurski rokometni ligi. Sicer sta bili v nedeljo odigrani samo dve tekmi. Preseneča zlasti visoka zmaga moštva soboške Sole učenec raznih strok nad Trgovcem. Rezultati: Pomurje : Ljutomer 12:2, Trgovce : SURS 10:3. Vrstni red na lestvici te lige je sedaj naslednji: Tekstilec, SURS in Trgovce po 4 točke, Ljutomer in Pomurje po 3, Agroservis 2 in Krog B brez točke.

Srečanje med pionirkami Can-kove in Mladosti se je končalo z neodločenim rezultatom 2:2.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V MURSKI SOBOTI

Kot smo izvedeli, bo 3. in 4. junija v Murski Soboti tekmovanje za republiško pionirsko prvenstvo v košarki.

RADIJSKI PROGRAM

NEDELJA

8.00 Mladinska radijska igra — Miro Jevtović: Kje je robot? * 50 Iz albuma skladb za otroke: 9.00 Z zabavno glasbo v novi teden: 9.40 Nikola Hercigonja: Vu kleti, suita kajkavskih pesmi: 10.00 Se pomnite, tovariši... Slava Cveteč: Tik ob koncu: 10.20 Lepe melodije: 11.00 Iz oper Petra Iljiča Čajkovskega: 11.30 Nedeljska reportaža: 12.30 Za našo vas: 13.45 Zabavni potpuri: 15.30 Arije, ki jih radi poslušate: 16.00 Humoreska tega tedna — Hans Kirst: Izgubljeni monokel: 16.20 Iz operetnega sveta: 16.40 Peli so jih mati moja: 17.00 Za nedeljsko popoldne: 17.30 Radijska igra — Aleksander Marodič: Ruske: Zagreb: 18.15 Boris Papandopolu: Variacije na popularno temo (Orkester Zagrebske filharmonije, dirigira avtor): 18.27 Četrte ure s pevcema Lelo Novakovič in Rafkom Irgolcem: 18.42 Polke in valčki za urne pte: 20.05 Izberite melodijo tedna! Zaključna oddaja: 20.50 Hammond orgle: 21.00 Spominu Slavka Osterca: 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku: 23.05 Antonin Dvoržak: Klavirski trio »Dumky« sprenski Mar-jan Vodopivec: 13.30 Jules Masse-net: Le Cid — baletna glasba: 13.50

PONEDELJEK

8.00 Poročila: 8.05 Jutranje glas-beno popotovanje: 8.40 Odda-povek do poveljev: 9.00 Naš podlistek — Kleopatra — dvajsetega stoletja: 9.20 Naši operni solisti vam pojejo: 10.15 Odda valčka do poveljev: 10.40 Poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Jožeta Hanca: 11.00 Po svetu jazz (ponovitev) »The Jazz-tet«: 11.30 Za otroke: 12.00 Petnajst minut z Zadovoljnimi Krajci: 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Lojze Sluga: Zivnoredja na posestvu Radgona: 12.25 Zvočna mavrica: 12.45 Milava — Petiot, poje pesmi Zlatka Grošelj: 13.00 Plesni Mar-jan Vodopivec: 13.30 Jules Masse-net: Le Cid — baletna glasba: 13.50

RADIOTELEVIZIJA - LJUBLJANA

Od 28. maja do 3. junija

Iz filmov in glasbenih revij: 14.15 Jugoslovanske radijske postaje posredujejo slovenske poslušalce s tekmovanjem radijskih iger v Novem Sadu: 21.40 Razpoložljive melodije z velikimi zabavnimi orkestri: 22.15 Večer novejših italijanske instrumentalne glasbe: 23.05 Popevke za lahko noč: 23.25 Po svetu jazz — Jazz iz poljskih koncertnih dvoran: 23.55 Prijeten počitek!

SREDA

8.00 Poročila: 8.05 Mladi glasbe-ni talenti nastopajo: 8.30 Edvard Lalo: Simfonija v g-molu: 9.00 Jezikovni pogovori (ponovitev): 9.15 Radi bi vas zabavali: 10.15 Nekaj odlomkov iz opere Sneguročka in Majka noč Nikolaja Rymskega — Korsakova: 11.00 Odda plošče do plošče: 11.30 Za cibabne: 12.00 Štirje fantje so spet prišli: 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Branko Lovše: Srednja kmetijska šola v Ljubljani je dala nove strokovnjake: 13.30 Iz starejših slovenske umetne glasbe: 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Trgovina skozi zgodovino (ponovitev): 14.35 Zabavni orkester Raphaela: 14.30 Pesmi Heriberta Svetla poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška: 15.45 Radijska univerza — Letalstvo — II. del: 16.00 Koncert pomlaj poslušalcev: 17.15 Sestanek v sredo: 17.30 Pevec Djordje Marjanović: 17.45 Jazz na koncertnem odru: 18.00 Kulturna kronika: 18.20 Odda Gallusa do Hindemitha: 18.45 Havajski zvoki: 20.00 Giacomo Puccini: La Boheme Opera v 4. dejanjih. Zbor in orkester milanske Scale, dirigira Antonio Votto: 22.15 Mladim plesalcem: 22.50 Literarni nočturno: 23.05 Iz modernega glasbenega sveta.

ČETRTEK

8.00 Poročila: 8.05 Glasba ob de-lu: 8.35 Poje zbor »Branko Krs-manović«, dirigent Bogdan Babič:

obzornik: 19.30 Radijski dnevnik: 20.00 Poje zbor RTV Beograd p. v. Bore Simića: 20.30 Nagajeno delo s tekmovanjem radijskih iger v Novem Sadu: 21.40 Razpoložljive melodije z velikimi zabavnimi orkestri: 22.15 Večer novejših italijanske instrumentalne glasbe: 23.05 Popevke za lahko noč: 23.25 Po svetu jazz — Jazz iz poljskih koncertnih dvoran: 23.55 Prijeten počitek!

8.55 Radijska šola za višjo stop-njo (ponovitev) Jože Zagorec: Človek bi bil rad več: 9.25 Med Krajino in Timokom (z jugoslovanskim glasbo): 10.15 Kaleidoskop zabavnih melodij: 10.40 Pet minut za novo pesmico: 11.15 Dve ruski popevki: 11.20 Uroš Krek: Koncert za violino in orkester: 12.00 Gašper Dermota poje slovenske narodne v priredbi Tončke Maroltove: 12.15 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Zalivanje in dognojevanje: 12.25 Orkestralni odlomki iz oper: 13.30 Zvočna panorama: 13.50 Komorni zbor RTV Ljubljana poje pesmi Bratislava Bakala: 14.05 Pol ure simfončnih plesov: 15.40 Iz sve-tovne književnosti — St. Leacock: Gertruda: 16.00 Se vedno jih radi poslušate: 17.15 45 minut turizma in melodij: 18.00 Manj znane arije iz Puccinijevih oper: 18.30 Poje Anica Zubović: 18.45 Ljudski parlament: 20.00 Četrtekove večer domaći pesmi in napevov: 20.45 Literarni večer — Italijanska lirika in kritika o njej — I.: 21.25 Iz skicirke Maurica Ravela: 22.15 Po svetu jazz. »Jazz pod drobnogledom« — XI. oddaja: 22.45 Fagot in klavir: 23.05 Nočni akordi: 23.55 Prijeten počitek.

PETEK

8.00 Poročila: 8.05 Carl Maria Weber: Koncert za klavir in orkester št. 2 v Es-duru: 8.30 Majhna prodajalna plošč: 9.00 Naš podlistek — K. Kusenberga: Red mora biti: 9.20 Vesele narodne v zborovskih prireditvi: 9.35 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe: 10.15 Marij Kogoj: Sedem skladb: 10.35 Ob zvokih zabavne glasbe: 11.00 Melodije iz Verdijevega Othella: 11.30 Človek in zdravje (ponovitev): 11.40 Spanija v plesu in pesmi: 12.00 Dalmatinske pesmi: 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Slavko Stante:

Nagrajevanje delavcev v poljedelstvu iz čistega dohodka: 12.40 Domači napravi izpod zelenega Pohorja: 13.30 Orgle in orglice: 13.45 Poje Ljubljanski orkester: 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Neža Maurer: Ali poznate pastirko kresnice: 14.35 Poje vam basist Boris Hristov: 15.45 Radijska univerza — Andrej Pavlovce: Skofje-loški muzej: 16.00 Petkovo glasbe-no popoldne: 17.25 Odda plesišča do plesišča: 18.00 Spomini maršala Tita na začetek vstaje: 18.15 Zabavni orkester Alfred Scholz: 18.30 Tako pojo in plešejo v tu-jih deželah — Italijanske pesmi: 20.00 Tipke in godala: 20.15 Tedenski zunanepolitični pregled: 20.30 Obrazi iz naše glasbene preteklosti — 6. oddaja: Janez Krstnik Dolar: 21.15 Oddaja o morju in pomorskih: 22.15 Naši majhni zabavni ansambli: 22.35 Moderna plesna glasba: 22.50 Literarni nočturno: 23.05 Nočni koncert.

Radio Murska Sobot

NEDELJA

12.00 Razgovor z volivci, lokalna poročila: 12.20 Domači zbori in ansambli: 12.30 Obvestila, reklame: 12.40 Oddaja v madžarskem jeziku: 13.00 Zeleli ste, poslušajte!

PONEDELJEK

17.00—17.15 Sportna poročila, oddaja za mladino, obvestila.

TOREK

17.00 Lokalna poročila, obvestila, reklame: 17.25 Oddaja v madžarskem jeziku: 17.35 Glasbeni spored.

SOBOTA

8.00 Poročila: 8.05 Glasba ob de-lu: 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — Neža Maurer: Ali poznate pastirko kresnice: 9.25 Za vsakogar nekaj: 10.55 Harfa in mandolina: 11.00 Po svetu jazz: 11.30 Pionirski tednik: 11.50 Otroci izbirajo pesmico: 12.00 Trio Avgusta Stanka: 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jelka Hočvar: Skopljene proti krompirjevi plesni: 13.30 Na ohceti... (narodne in domače viže): 13.50 Odda arije do arije: 14.20 Sport in športniki: 15.30 S knjižnega trga: 16.00 Vedri zvoki: 16.25 Iz najnovejšega repertoarja Jugotona: 16.40 Moški komorni zbor iz Celja p. v. Egona Kuneja: 17.15 Po kinu se dobimo: 17.45 Italijanski pevec Johnny Dorelli: 18.00 Jezikovni pogovori: 18.30 Pozdrav z gora: 18.45 Okno v svet: 20.00 Jugoslovanski ljudski plesi: 20.20 Melodije raznih dežel: 22.15 Oddaja za naše izseljence: 23.05 Do polnoči v plesnem ritmu.

ČETRTEK

17.00 Lokalna poročila, obvestila, reklame: 17.25 Oddaja v madžarskem jeziku: 17.35 Zeleli ste, poslušajte!

SOBOTA

17.00 Naš sobotni sprehod: 17.15 Obvestila, reklame: 17.30 Zeleli ste, poslušajte!

DROBNE ZANIMIVOSTI

TOCA, TEŽKA POL KILOGRAMA

Vasi Suša, Ruče in Jezero na območju občine Sisak je zajelo neurje, kakršnega kmetje ne pomnijo že trideset let. Po nekaj minutah je toča uničila vse posevke, sadje, pobila perutnino, razbila strehe in okenske šipe ter poškodovala nekoliko ljudi. Škoda znaša skupno 20 milijonov dinarjev. Kosi ledu so bili težki pol kilograma in še več.

PIRANSKI GOLOBI

Mnoga naša poljska mesta imajo poleg raznih znamenitosti posebno atrakcijo za svoje goste — domače golobe. Na trgu Tartini v Piranu lahko mnogokrat vidimo, kako jata golobov, katerih sedež je na tem znanem trgu, zabavajo radovedne turiste. Golobi se le redko koga ustrašijo in jemljejo hrano z roke. Tistim, ki jim dajo njihovo najljubšo hrano — žito, zletijo na glavo in ramena. Po želji so mirni tudi pred foto-fotografsko kamero.

SEST LJUDI — 700 KILOGRAMOV

V klavnicni industrijsko-prehrabene kombinata »Vrba« v Vrbasu dela verjetno šest najtežjih ljudi v naši državi. To so Ferenc Dominka, Milovan Daković, Dizdar Erdelj, Peter Varnji, Milorad Svorcan in Djordje Iskrin. Vsi skupaj tehtajo preko 700 kg. Med njimi je najtežji Milorad Svorcan. On tehta 125 kilogramov. Najlažji je Peter Varnji, ki ima 106 kilogramov. Zanimivo je, da so vsi tri, čeprav tehtajo vsak čez 100 kg, odlični delavci.

PODZEMELJSKE ULICE V LONDONU

Britanski prometni minister je izjavil, da bodo zaradi prevlečike prometa v Londonu izkopali podzemeljske ulice. Predvidevajo,

da bo pod londonsko prestolnico osem predorov. Prekopavanje bo stalo 538 milijonov funtov in bo trajalo nekoliko let.

TRI CILKE BROWN — SOSTANOVALKE

V majhnem stanovanju v Londonu stanujejo ne dolgo skupaj tri dekleta. Vse tri se imenujejo Brown in vse tri so Cilke. Zanimivo je, da so se našle povsem

slučajno. Prva Cilka Brown (prva od desne), je dala pred dvema letoma oglas, da išče sestanovalko. Javilo se je večje število deklet, med njimi tudi mlada telefonistka Cilka Brown. Takoj se je odločila zanjo. Ko so jima povišali najemnino, sta sklenili, da si posočeta tretjo sestanovalko. Na oglas se jih je javilo mnogo, med njimi tudi učiteljica Cilka Brown (v sredini).

Bila je sprejeta. Tako so se tri dekleta istega imena našle v istem stanovanju in se spoprijateljile. Nerodno je le to, da morajo vsa pisma, ki pridejo, odpreti skupaj.

PROFESOR ZEMLJEPISA — CIRKUSKI KLOVN

Profesor zemljepisa na univerzi v Miamiu dr. Harrel Boss je zapustil svoje delovno mesto in krenil z velikim potujočim cirkusom na turnejo okrog sveta. Na tej turneji bo vseučilišni profesor glavni cirkuski klovn.

Pravi, da se ni odločil za ta poklic iz razočaranja nad svojim prejšnjim poklicem, temveč zato, da zadosti svoji strasti za cirkuskim življenjem in njegovo pestrostjo.

PETELIN UBIL LISICO

Uroš Stojkovič iz Cente ima lep zidan kokošnjak in v njem mnogo kokoši. Pred kratkim se je nekoč noč splazila skozi odprtino, ki služi za zračenje, v kokošnjak lisica. Preplašena so se kokoši razbežale na vse strani. Samo petelin se je znašel in začel napadati lisico. Čeprav je bil v borbi z zverjo ves obgrizen in opraskan, mu je uspelo, da je izkopal lisico obe oči, naposled pa jo je s kljuvanjem v glavo celo ubil. Naslednje jutro je veselo zakikirikal pred truplom mrtve lisice. Na ta način ni samo rešil kokoši gotove smrti, temveč je tudi svojemu gospodarju nehote pripravil lepo darilo — lisjičo kožo.

GOLOBI — PISMOSE V NOVINARSTVU

Največji tokijski dnevnik »Asahi« je odpustil po 37. letih zveste in vdane službe svoje sodelavce golobe — pismošose, ki so prinašali vesti. Po številu jih je bilo 216.

Kaže, da je zaradi tega postopka slučaj kaznoval ta list. Konkurenčni listi so dobili vesti po golobih s tekem za državno prvenstvo, list »Asahi«, ki je sicer opremljen z najmodernejšim prenašanjem vesti, pa teh vesti ni dobil, ker je bil na tokijskih ulicah prevelik promet, telefon in radio pa preobremenjena in so samo golobi lahko nemoteno prinašali vesti.

Ovce v galošah

V norveškem mestu Ringsakeru se dogajajo v nekem hlevu nenavadne stvari. Sredi marca so začele ovce Gerharda Evensena — plesati. Evensen je poklical veterinarja, ta pa mu je svetoval, naj pokliče električarja. Ovce so plesale, ker jim je udarjal skozi betonska tla v noge električni tok.

Ko gredo iz hleva, so ovce popolnoma mirne. V resnici je električar ugotovil, da je tok zelo slab, toliko, da ga ovce čutijo. Odkod tok v hlevu? Da bi to ugotovili, so izključili tok v vsej okolici, toda tok v hlevu je ostal nespremenjen. Potem so ozemljili tla. V staji je zavladal mir. 14 dni pozneje so ovce ponovno začele plesati.

Za ta primer se sedaj zanimajo tudi učenjaki in raziskujejo vzroke napetosti. Medtem je kupil Evensen svojim ovcam galoše, vsaki po dva para, ker je guma dober izolator. Sedaj so ovce zopet mirne.

NAJHITREJŠI EVROPSKI VLAK

Francoske železnice bodo uvedle v sodelovanju s švicarskimi in italijanskimi železnicami od prvega julija letos najhitrejšo železniško zvezo na mednarodni relaciji. Novi trans-evropski ekspres bo vozil na progi Pariz — Simplon — Milano in Zürich — Milano. Pot od Pariza do Milana preko Lausanne bo trajala le 8 ur.

(Nadaljevanje s 7. strani)

»Ampak, kdo je tisti mrlič?« je vprašal. In v čigavem stanovanju je?

»Ne vem. Bil je postaren možki z debelimi naočniki in zelenim dežnim plaščem. Nikoli prej ga še nisem videl. Nekam ameriškanski se mi je zdel.«

In jaz vam lahko rečem, da moje tudi ne,« je zagodrnjal Armingdale. »V njem za gotovo ni mrliča. Pravkar sem prišel iz njega, tako da vem.«

Ko bi ne bili tako dobro poznali Armingdalevega ugleda, bi si lahko mislili, da se poskuša šaliti. A to je dokazoval tudi njegov izraz. Bil je težak in mrk in je spominjal na buldoga.

»Tista slika, ki ste rekli, da ste jo videli,« je začel. »Ali mi lahko opišete tisto sliko? Tisto nad predalnikom?«

»Da, mislim, da lahko,« je obupano rekel Denham. »Bil je precej majhen portret dekletca, ki gleda postrani čez neke vrtnice ali kake druge rože. Sivorjava; mislim, da rečejo temu sepija.«

Armingdale je strmel vanj.

»Potem vem, da moja ni,« je rekel. »Nikoli nisem imel nobene take slike. Če tale mladi mož govori resnico, gre lahko samo za stanovanje na levi. Mislim, da bom kar prevzel odgovornost in potrkal pa...«

Njegov zaskrbljeni pogled je ošinil vrata, za katerimi je stanoval Hubert Conyers z DAILY RECORDA. A na vrata ni bilo treba potrkati. Odprla so se tako nanaglo, da se je Denham vprašal, ali je mogoče kdo stal za njimi in gledal skozi rezo za pisma; in skoznje je urno stopil Hubert Conyers. Bil je neopazen mož s peščenimi lasmi, čisto drugačen od podobne, ki si jo je bil Denham ustvaril o časnikaških. Zmerom je bil ustrežljiv in delaven ko ura.

Stopil je naprej in si oblačil suknjič in s spretno kretnjo se je znašel sredi skupine.

»Oprostite, oprostite, oprostite,« je začel in zdelo se je, da si bo v trenutku pridobil naklonjenost vseh. »Nisem mogel kaj, da ne bi prisluskoval. Dober večer, sir Rufus. Dejstvo je, da to ni niti moje stanovanje. Ta trenutek je edini okras moje dnevene sobe kup zvrhano polnih pepelnikov in steklenica mleka. Pridite pogledat, če želite.«

Molčali so in Conyers je bil videti zaskrbljen.

»Ampak v nekem stanovanju je moralo biti!« se je obregnil sir Rufus Armingdale. »To zahteva preprosta pamet. Cela dnevna soba ne more zginiti ko dim. Razen — počakajte — razen, če je gospod Denham izstopil v kakem drugem nadstropju.«

»Ne vem. Mogoče sem res.«

In pravzaprav moram priznati...« je rekel Armingdale in se za hip ustavil, ker so ga vsi radovedno pogledali. Videti je bilo, da je samoderžec zaskrbljen. »No, da, Drži, da imam jaz v svojem stanovanju sliko, nekako podobno tisti, ki jo je opisal gospod Denham. To je Greuzova »Dekletce s trobenticami«. Ampak moja je oljnata podoba, seveda. Gospod Denham pa govori o sepiji. To se pravi, če je res kaj videl. Ali ta mrlič sploh obstoji?«

Denhamove ugovore je pretrgal šum vzdigajočega se dvigala. Ampak to ni bilo redno dvigalo pred njimi; ropotalo je uslužnostno dvigalo na drugem koncu veže. Vrata so bila odprta in rešetka odmaknjena; iz njega se je prikazal prestrašeni obraz nočnega vratarja.

»Gospod,« je rekel Pearson, obrnjen k Armingdalu, kakor da misli začeti slavnostni govor. »Veseli me, da vidim vas, gospod, Zmerom govorite, da je treba priti vsakokrat naravnost k vam, kadar se zgodi kaj resnega. Torej, bojim se, da je tole resno. Nekaj — tako je — nekaj sem našel v dvigalu.«

V dvigalu je bil mrlič, ki so ga iskali.

Neznavec je ležal v kotu dvigala, z glavo obrnjen k tlom. Luč, ki je prihajala skozi streho ječkene kletke, je svetila na sivi klobučevinasti klobuk, na rob debelih naočnikov in na dežni plašč. A kaj je to? Dežni plašč ni bil več zelen, ampak rumen, obrnjen na pravo stran.

Anita, ki se je bila medtem približala Denhamu, se je oprijela zaročenca.

Vratar je prestregel Toma Evansa, ki se je sklonil naprej. »Ne bi se ga dotaknil, gospod, če bi bil na vašem mestu. Kravaj je.«

»Kje?«

Pearson je pokazal madež na sivih fleh iz gume. »In če lahko kaj presodim, gospod, je umrl od vboda skozi srce. Jaz... jaz sem ga malo privzdignil. Ne vidim pa nobenega noža, ki bi bil lahko to naredil.«

Armingdale je mirno vprašal Denhama: »Je to mož, ki ste ga videli?«

Denham je prikimal. Zdelo se je, da se je Armingdalu povrnila moč, kakor hitro je imel v rokah nekaj otipljivega, nekaj, kar je lahko pretehtal.

Razen,« je pristavil Denham, »razen da ima zdaj dežni plašč prav oblečen. Zakaj? Mi bo to kdo povedal? Zakaj?«

»Kaj bi mislil na dežni plašč,« mu je zašepetala Anita na uho. »Saj ga sploh ne poznaš, Ronald, kajne da ne? Saj boš prisegel, da ga ne poznaš?«

Bil je zbezan. Govorila je tako, da se ni videlo, kako ga vneta prosi, in toliko tiho, da je drugi niso mogli slišati. Ali Denham, ki jo je poznal tako dobro, je vedel, da se njena prošnja skriva za očmi, ki niso niti trenile. Nezavedno ga je stiskala za laket. Pamet se mu je začela bistrirati kljub bolečini v glavi; in začudil se je:

»Ne, seveda ga ne poznam. Kako bi ga tudi?«

»Nič! Nič ni. Pssst!«

»No, jaz ga poznam,« je rekel Hubert Conyers.

(Nadaljevanje prihodnjič)

LETO MLADIH DRŽAV

Slabljenje kolonialnih imperijev po drugi svetovni vojni postaja vedno močnejše. Od leta 1945 do danes je dobilo samostojnost 38 držav. Leto 1960 je po pravici dobilo ime »leto mladih držav«, ker je takrat postalo 18 držav neodvisnih. Kolonialne države obsegajo danes 11.972.000 km², kar je 2,7 krat manj kakor l. 1945. To pa je hkrati enajsti del površine kopna.

Prebivalstvo kolonij zavzema 35. del prebivalstva na

vsej zemlji. Velika Britanija ima danes največ kolonij na zemlji. Površina te zemlje znaša 5.111.000 km² in šteje okoli 42 milijonov prebivalcev. Druga je Francija z 2,5 milijona km² zemlje in okoli 11,5 milijonov prebivalcev. Portugalska je edina, ki je ohranila vse svoje kolonije iz l. 1945. Površina teh je 2.090 milijona km², prebivalcev pa je 12,7 milijonov. Medtem pa dokazuje vstaja angolskega prebivalstva proti okrutni kolo-

nialni portugalski oblasti in borba za svobodo in samostojnost, da je »afriško prebujenje« zajelo že poslednjo mirno oazo na tem kontinentu.

Od ostalih starih kolonij ima Belgija še Ruando — Urundi, Španija »špansko« Saharo, Gvinejo, Ifni, Sentu in Melilejo. Holandija ima še Zapadni Irijan, »holandsko« Gvajano in Antile.

ZDA pa so prva kapitalistična država brez kolonij. Vendar za območja Portoriko, cono Panamskega prekopa in

Marijanske, Ameriške, Virgin-ske, Vzhodne Samoe in Riu Kiu otoke ni mogoče reči nič drugega kot to, da so kolonije ZDA, ker so v istem položaju kot vse ostale kolonije.

Danes se na svetovnem odru pojavljajo nove kolonialne države — nekdanje kolonije. Avstralija drži Novo Gvinejo, Papua in otoke Norfolk; Novi Zeland — Kukova, Miue, Tokelau in zapadne Samoe, Južnoafriška unija — jugozahodno Afriko.

Za maturitetno nalogo bo izdelal televizor

Dijak Jože Rajh iz Ljutomer si je za maturitetno nalogo v četrtem letniku gimnazije izbral izdelavo majhnega amaterskega televizorja. Delo je kar zahtevno in prav zato mora Jože ves prosti čas prebiti ob strokovni literaturi in se

videli za primopredajnikom radio kluba ali v mali klubski delavnici, kjer vedno ustvarja kaj novega. Najprej se je lotil enostavnejših nalog, nato bolj zapletenih in sedaj je končno na vrsti televizor. Jože je, kakor smo že omenili, vnet radioamater. To dokazuje tudi številne karte radioamaterjev z najrazličnejših koncev sveta.

Jože nam je ob našem obisku zaupal, da bo televizor zgradil po izredno nizki ceni in na preprost način. Svojega televizorja pa ne namerava vgraditi v leseno ohišje, saj ga namerava pokloniti šoli kot učilo. Delo bo težko, to nam je priznal, vendar je prepričan, da bo uspel. To mu želimo tudi mi!

NEHOTE - ISKRENO

Kdorkoli vsaj malo pozna ljudi, mora pritrditi, da je največ resnice v tistih besedah, ki se nam zročijo. Tako je bil pred nedavnim hočeš nehoče iskren tudi portugalski delegat pri Združenih narodih. Pred Generalno skupščino je rekel: »Portugalska politika v Afriki se ni vse od 17. stoletja prav nič spremenila.«

Potrošnja gramofonskih plošč po svetu

Potrošnja gramofonskih plošč v svetu še vedno naglo raste, ker predstavlja gramofonska plošča zelo zaželen in kupovan predmet dnevne potrošnje najširšega kroga potrošnikov. Najbolj pričajo o tem statistični podatki, ki povedo, koliko denarja porabijo potrošniki posameznih držav za nakup gramofonskih plošč. Iz statistike iz treh zahodnoevropskih držav lahko razberemo, da porabijo za gramofonske plošče letno:

v Vel. Britaniji 60 milijonov dolarjev,

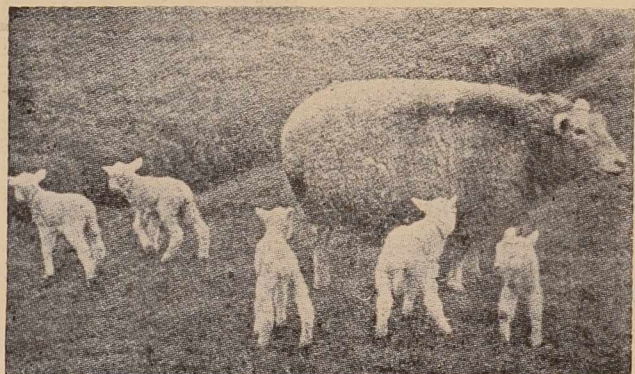
v Zahodni Nemčiji 40 milijonov dolarjev,

in v Franciji 15 milijonov dolarjev.

To pomeni, da odvde vsak stanovalac od svojih letnih dohodkov za nakup gramofonskih plošč:

v Veliki Britaniji 847 din, v Zahodni Nemčiji 579 din, in v Franciji 252 din.

V Jugoslaviji porabi vsak prebivalec za nakup gramofonskih plošč 41 dinarjev. Ta izdelek raste iz leta v leto in kaže vse večje zanimanje naših ljudi, da prosti čas preživijo ob gramofonu in dobri gramofonski plošči po lastni izbiri in okusu.

OVČJA MATI S PETORČKI — Ovce spravijo na svet običajno po enega, dva, a tudi tri mladiče. Četvorčki so znatno redkejši. Pri ovcah pomenijo petorčki silno redko izjemo, zato pa se to pogostejše dogaja pri kozah.

Vendar pa se je zgodilo, da je ovca spravila na svet petorček. To ovco in njenih pet mladičev vidimo na naši sliki. Ovca je last Holandca Franca Sinjeta iz mesteca Hemskirka.

Vohun na letališču

